

1.	Наслов на наставниот предмет	КУЛТУРОЛОШКИ И СТРУКТУРНИ КОМПЕТЕНЦИИ НА ЗДРАВСТВЕНИТЕ ПРОФЕСИОНАЛЦИ			
2.	Код	ОМИ94			
3.	Студиска програма	ОМ			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	УКИМ-Медицински факултет Катедра по социјална медицина, Катедра по епидемиологија и Катедра по интерна медицина			
5.	Степен на образование (прв односно втор циклус)	Интегриран циклус			
6.	Академска година/семестар	По избор	7.	Број на ЕКТС кредити	1
8.	Наставник	Проф.д-р Елена Косевска Проф. д-р Весна Велиќ Стефановска Проф. д-р Љубица Георгиевска Исмаил			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции):				
	Генерална цел:				
	Да се зајакнат културолошките и структурните компетенции на студенти идни здравствени професионалци за надминување на нееднаквоста, диспаратетите, невидливата дискриминација, како и влијанието на социо-економските фактори при здравствената заштита на пациентите со посебен фокус на маргинализираните групи.				
	Други цели:				
	<ul style="list-style-type: none"> • стекнување на знаења, вештини и техники за практикување на наративната медицина со фокус на културолошките и структурните компетенции при здравствената заштита; • проучување на примери за нееднаквости при здравствената заштита со посебен фокус на вулнерабилните групи; • сензибилизација за прифаќање на правата за здравје и еднаквост во национален и европски контекст. 				
11.	Содржина на предметната програма:				
	Теоретска настава:				
	<ul style="list-style-type: none"> • Наративна медицина, наративна етика и техника-поими (односите здравствен работник-пациент, во секојдневната клиничка пракса); • Етички аспекти на истражувања врз луѓе и кај ранливото население; • Културолошки компетенции -дефиниција, важноста на културолошките разлики во медицински контекст (културна идентификација, јазични бариери, метод на комуникација итн.), интеркултурно образование; 				

	<ul style="list-style-type: none"> • Структурни компетенции (поим за “структурна ранливост“, извори и ефекти од социо-економската нееднаквост); • Медицинска одговорност за недискриминација (во релација со пациентите.), ставови, знаење, вештини; • Здравствен систем, право на здравје, процеси на дискриминација (стереотипи, предрасуди, разлики), принципи на недискриминација во ЕУ и во национални рамки; • Набљудување на феноменот на дискриминација со соодветен пристап на заштитата на здравјето кај вулнерабилните групи (ХИВ позитивни лица, жени и деца жртви на насилство, ЛГБТИ лица, сексуални работници, лица кои користат дроги, лица со неспособност, роми, сиромашни луѓе, и други групи); • Анализа на статусот на Ромите, како најзастапени вулнерабилни групи (историја, здравје, култура, вработување, јазик, социо-економски статус, еманципација итн., (во Европски и национален контекст); • Поимот еднаквост и неговите претпоставки: формална и суштинска равноправност меѓу различните социјални групи и намалување на здравствените разлики; • Респектирање на човековите права за живот, здравје, приватност, фамилијарен живот и недискриминација. <p>Практична настава:</p> <ul style="list-style-type: none"> • презентација на случаи од клиничката пракса; • организирање на отворена дискусија во мали групи на зададена тема; • игра на улога според зададено сценарио; • вежбање на техники за слушање, пишување, комуникација, интерпретација, набљудување итн. <p>Есеј: Пишување на есеј на зададена тема</p>			
12.	Методи на учење: Интерактивна настава (теоретска), вежби, есеј			
13.	Вкупен расположив фонд на време	30		
14.	Распределба на расположивото време			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	4 часови
		15.2	Вежби (работа во мали групи, есеј, тимска работа)	Вежби 10 часови Есеј 1 час
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	
		16.2	Самостојни задачи	
		16.3	Домашно учење	15 часови
17.	Начин на оценување		бодови	
	17.1	Тестови		мин.-макс. /
		Завршен испит	Усмен дел	бодови 15 - 25
17.2	Есеј	Пишување есеј	бодови	мин.-макс. 25 - 35

	17.3	Активно учество	Теоретска настава Практична настава	бодови бодови	мин.-макс. 10 - 20 10 - 20
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 59 бода		5 (пет) Ф	
од 60 до 68 бода		6 (шест) Е			
од 69 до 76 бода		7 (седум) Д			
од 77 до 84 бода		8 (осум) Ц			
од 85 до 92 бода		9 (девет) Б			
од 93 до 100 бода		10 (десет) А			
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	<p>Условувачки критериуми: За да добие потпис студентот е потребно да ја посетува теоретската и практичната настава и да освои минимум бодови.</p> <p>За да пристапи на завршен испит студентот треба да напише есеј на зададена тема во писмена форма.</p> <p>Оценката за предметот се формира според табелата на оценки, а врз основа на збирот на бодовите од сите активности, и завршниот испит.</p>			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентска анонимна евалуација за предметот и наставниците кои учествуваат во изведувањето на наставата			
22.	Литература				
	Задолжителна литература				
	Р.бр	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1	Vasile Astărăstoae Cristina Gavrilovici Mihaela Vicol Dezideriu Gergely Sandu Ion	Ethics and non-discrimination of vulnerable groups in the health system	Editura „Gr.T. U. M. F. Iasi, Copyright, ADIS, 2011	2011
	2	Rita Charon	Principles and Practice of Narrative Medicine	Oxford University Press	2017
22.1	3	Seth M. Holmes, Kelly R. Knight	Structural competency	PH 290 – Spring 2015, http://bit.ly/holmes_officehours	2015
	4	Lucian Cherata	History and Culture in Roma culture, Indian Philosophy p. 90	Ed AIUS Printed Craiova, 2010.	2010
	5	See Bernard E. Whitley Jr. & Mary E. Kite	The psychology of prejudice and discrimination, Second edition	Wadsworth Cengage Learning, 2010	2010

		Дополнителна литература				
22.2		Р.бр	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1	Castaneda Heide., Holmes Seth M, Madrigal DS., DeTrinidad Young Maria-Elena, Beyeler Naomi, Quesada James	Immigration as a Social Determinant of Health	Annu. Rev. Public Health 2015.36:375- 392.	2015
		2	Quesada J., Holmes SM, Sue K., Bourgeois Ph.,	Re-invigorating the social history: "Structural vulnerability" as a tool for promoting structural competence in health care.	Academic Medicine structural Vulnerability Manuscript: 1-17	2015
		3	Charon Rita, Hermann Nellie, Devlin Michael.	Close Reading and Creative Writing in Clinical Education: Teaching attention, Representation and Affiliation	Academic medicine	2015
		4	Jonathan M. Metzl Helena Hansen	Structural competency: Theorizing a new medical engagement with stigma and inequality Structural Stigma and Population Health	Social Science & Medicine Volume 103, Pages 126–133	2014